

Sygn. akt I CSK 254/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku I. F.-T.
przy uczestnictwie W. F.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 8 czerwca 2017 r., sygn. akt XXVII Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna wobec tego, że przysługuje od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zakres, a jej podstawowym celem jest zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie. Publicznoprawny charakter skargi powoduje, że Sąd Najwyższy dokonując, w ramach przesądu, oceny skargi, bada jedynie czy wystąpiły ustawowe przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania, to jest czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, czy istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy zachodzi nieważność postępowania lub czy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Podał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne i konieczność odpowiedzi na pytanie: czy, jeżeli ustawa lub umowa stron wymaga dla czynności prawnej zachowania formy pisemnej, jest dopuszczalne uwzględnianie i przeprowadzanie dowodu ze świadków lub z przesłuchania stron na fakt jej dokonania, jeżeli chodzi o sprawę toczącą się między podmiotami, występującymi po tej samej stronie danej czynności prawnej, a więc czy stosowanie art. 246 k.p.c. w zw. z art. 720 § 2 k.c. jest dopuszczalne wyłącznie w sprawach toczących się pomiędzy podmiotami, między którymi zachodzi relacja sprowadzająca się do tego, że są one względem siebie dwiema różnymi stronami danej czynności prawnej. Skarżący wskazał również, że zachodzi potrzeba wykładni art. 246 k.p.c. z uwagi na wątpliwości, jakie budzi wykładania tego przepisu, a także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie przez Sąd drugiej instancji art. 162 k.p.c. na skutek uwzględnienia podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia art. 246 k.p.c., mimo nie złożenia przez stronę apelującą zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c., w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) polega na sformułowaniu tego zagadnienia i przedstawieniu wyczerpującej argumentacji jurydycznej wskazującej, że zagadnienie takie w sprawie występuje, jest nowe, dotychczas w orzecznictwie nierozstrzygnięte i będzie miało znaczenie precedensowe przy rozstrzyganiu spraw podobnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Powołując się z kolei na przesłankę z art. 398² § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinien wykazać, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany dotychczasowej wykładni, podania, na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, nie publ.).

Skarżący nie sprostął powyższym wymogom. Ograniczył się jedynie do zarysowania problematyki mającej stanowić istotne zagadnienie prawne oraz stwierdzenia, że wykładnia art. 246 k.p.c. wywołuje wątpliwości, które nie zostały wyjaśnione w orzecznictwie. Nie przedstawił jednak pogłębionego wyводу uzasadniającego występowanie wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, odwołując się jedynie do argumentacji zawartej w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych. Odnosząc się do powyższego przypomnieć należy, że przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), stanowią dwa odmienne, z uwagi na funkcje, jakie pełnią, niezależne od siebie elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Skarżący formułując, więc

wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinien przedstawić wyodrębniony, samodzielny wywód prawny odnoszący się do wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Samo odwołanie się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, jest niewystarczające. Dodać należy, że skarżący formułując zagadnienie prawne pominął, że podstawą kwestionowanego rozstrzygnięcia było nie tyle stanowisko Sądu o ograniczeniach dowodowych wynikających z art. 246 k.p.c. ile ocena dowodów w postaci zeznania skarżącego, jako niewiarygodnego i dowodu z wyciągu z rachunku bankowego, jako nie potwierdzających tezy o udzieleniu i spłaceniu pożyczek w kwotach 80.000 zł i 175.000 zł. Ocena dowodów uchyla się spod kognicji Sądu Najwyższego i jej kwestionowanie, również pod pozorem, że doszło do naruszenia reguł procedowania (*errores in procedendo*) jest niedopuszczalne.

W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., dotyczącym przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10, 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15). Jeżeli skarżący więc twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, to powinien w uzasadnieniu wniosku zamieścić wywód prawny wykazujący takie kwalifikowane naruszenie prawa (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, i z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06).

Skarżący nie przedstawił przekonujących argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Nie można uznać, że zarzutu naruszenia art. 162 k.p.c. wypełnia przesłankę kwalifikowanego naruszenia przepisów procedury. Prekluzja przewidziana

w art. 162 k.p.c. odnosi się tylko do uchybień popełnionych przez sąd przy podejmowaniu czynności procesowych. Skarżący nie podał jakie konkretnie czynności procesowe zostały objęte prekluzją, odwołując się jedynie ogólnie do naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 162 k.p.c. i nie można było w związku z tym uznać, że wykazał oczywistą zasadność skargi kasacyjnej z uwagi na naruszenie tego przepisu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).